

REPUBLIKA HRVATSKA
UPRAVNI SUD U RIJECI
Rijeka, Erazma Barčiča 5

Poslovni broj: Us I-263/2024-8

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Upravni sud u Rijeci, po sucu dr. sc. Alenu Rajku, uz sudjelovanje zapisničarke Đeni Broznić, u upravnom sporu tužiteljice Irene Pandur iz Rijeke, Bulevar oslobođenja 33, koju zastupa opunomoćenik Vlado Vladika, odvjetnik u Rijeci, Verdieva 9, protiv tuženika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Središnje službe, Zagreb, A. Mihanovića 3, kojeg zastupa službena osoba Martina Škoda Marković, radi svojstva osiguranika, 2. srpnja 2024.,

p r e s u d i o j e

Odbija se tužbeni zahtjev radi poništenja rješenja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Središnje službe, KLASA: UP/II 140-10/24-03/03489561607, URBROJ: 341-99-11/2-24-516 od 5. veljače 2024., radi nadoknade štete u iznosu od 40.000,00 eura, te radi nadoknade troškova ovog upravnog spora.

Obrazloženje

1. Prvostupanjskim rješenjem Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Područne službe u Rijeci, KLASA: UP/I 140-10/24-03/03489561607, URBROJ: 341-14-11/2-24-1615 od 12. siječnja 2024. tužiteljici je s danom 3. studenoga 2023. priznato svojstvo osiguranika na mirovinsko osiguranje, te je utvrđeno da rješenje podliježe reviziji. Prvostupanjsko tijelo obrazlaže, u bitnome, da je tužiteljica s danom 3. studenoga 2023. počela obavljati obrtničku djelatnost, u kojem statusu je obvezno osigurana na mirovinsko osiguranje, po članku 10. točki 1. Zakona o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“, broj 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18, 102/19, 84/21 i 119/22, u nastavku teksta: ZOMO), o čemu nije podnijela propisanu prijavu na osiguranje, pa joj je svojstvo osiguranika utvrđeno po službenoj dužnosti, pri čemu je dan priznavanja svojstva osiguranika određen sukladno članku 119. stavku 2. navedenog Zakona.

2. Tuženik je rješenjem, KLASA: UP/II 140-10/24-03/03489561607, URBROJ: 341-99-11/2-24-516 od 5. veljače 2024., odbio žalbu tužiteljice izjavljenu protiv prvostupanjskog rješenja. Pored potvrđivanja osnovanosti razloga iznesenih u obrazloženju prvostupanjskog rješenja, tuženik u obrazloženju svojeg rješenja dodaje, u bitnome, da je obveznik podnošenja prijavno-odjavnih podataka obrtnik.

3. Tužiteljica osporava zakonitost tuženikove i predlaže poništiti osporavano rješenje tuženika. Traži i naknadu štete u ukupnom iznosu od 40.000,00 eura, kao i naknadu troškova spora, u iznosu od 625,00 eura (PDV uključen). Tužiteljica tvrdi, u bitnome, sljedeće:

„Prema podnesku žalbe na koju se Rješenje iz predmeta Tužbe odnosi, nije odgovoreno na više stavki niti odbijeno iste. U samom početku odbija odgovoriti zbog čega nije izvršena prijava u roku od 3 dana kako Zakon nalaže. Nadalje, odbija postupiti prema Zahtjevu iako je isto ne logično shodno da je svakako prijava za osnovno mirovinsko osiguranja osnova na temelju koje postupaju Hrvatski zavod za zapošljavanje i HZZO, te Porezna Uprava, te uopće ne donosi obrazloženja zbog čega prijava nije i izvršena. Nadalje, ista je izvršena tek nakon donesenog Rješenja iz predmeta ove Tužbe, odnosno nakon nekoliko upita o tome zbog čega sam dobila Obavijest o priznanju prava, a ono po drugi put uz istu nije i izvršeno. Nadalje, ne objašnjava i dalje zašto je odlučio pokrenuti Zahtjev s danom 12.01.2024. po službenoj dužnosti, kao ni kako bi prijava bila zaista izvršena da nisam propustila kliknuti kvačicu za prijavu na HZMO unutar aplikacije e-start-a, kao ni činjenicu da sam posjedovala u bilo kojem trenu AKD certifikat, prijavu sam mogla s istim izvršiti s bilo kojim danom tijekom trajanja postupka.

Također, nije predao jasno vidljivog dokaza o stvarnom zaprimanju spisa za koji tvrdi da je zaprimio tek 03.01.2024., niti navodi koji putem mu je isto dostavljeno, kao ni razlog zbog čega ni tada nije prijava izvršena po službenoj dužnosti, s obzirom da je i tada već istekao rok od 30 dana za prijavu od dana nastale obveze. Odnosno, prijava je trebala biti izvršena tada danom 03.01.2024., a dan početka prijave s danom nastanka obveze odnosno 03.11.2024.. Pravomoćno rješenje na žalbu da bi se prijava izvršila ne spominje ni zakon ni drugostupanjsko tijelo, već samo prvostupanjsko putem email poru ka. Drugostupanjsko tijelo nigdje ne navodi dan stvarne prijave, već se odnosi samo na dan obveze osiguranja. Nadležnost o doprinosima prebacuje na odgovornost Poreznoj upravi, iako me sam lišio istih i time ukinuo i ostalih prava poput prava na obvezno zdravstveno osiguranje ili naknadu za nezaposlene, odnosno Porezna Uprava može računati doprinose samo na temelju prijave HZMO, dakle HZMO treba istoj obrazložiti 90 dana ne prijavljivanja u sustav i ne mogućnosti korištenja prava koje naknadno želi i naplatiti.

Na samom kraju poziva se na Zakon o općem upravnom postupku, prema kojem je prema svemu ovo trebao biti primjer neposrednog donošenja Rješenja i prijave s istim danom mog predanog Zahtjeva, odnosno 09.01.2024.

Iako je Rješenje potpisano dana 05.02.2024. u sustavu prijava nije evidentirana do 09.02.2024. HZZO, iako djeluju usklađeno prema istim glavnim zakonima koji obvezuju obrtnike na plaćanje doprinosa iz mirovinskog i zdravstvenog sustava, poslalo je obavijest da sam prijavljena s danom 05.01.2024., kada su i primili moj Zahtjev, iako sam zapravo bez istog bila do 09.02.2024., te je moje zdravlje oštećeno na više načina. Od HZZO nisam dobila službenog rješenja, te isti nije predmet ove Tužbe.

Počinjeni prekršaji

Prema Zakonu o obveznom mirovinskom osiguranju počinjeni su slijedeći prekršaji od strane tuženika:

- Članak 11. Obvezno su osigurani: st.1. obrtnici i trgovci pojedinci, upisani u odgovarajući registar, te me nije prijavio u obvezni sustav više od 90 dana

- Članak 22. Mirovinski staž, prema ovome Zakonu, na temelju kojega se ostvaruju prava iz mirovinskog osiguranja obuhvaća razdoblje: st. 1 provedeno u

osiguranju, prema odredbama ovoga Zakona, te mi je uskratila pravo na isti te počinila teške štete i povrede mog zdravlja, ali sada ga naknadno priznaje kako bi isti naplatio

- Članak 96. st. 1 Zavod je obavezan utvrditi točnost i potpunost podataka koji se unose u matičnu evidenciju i koji služe za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja; nije učinio shodno istom i pravovremeno

- Članak 98. st. 2 Središnji registar osiguranika, Porezna uprava i druge nadležne institucije dužne su Zavodu dostavljati podatke propisane posebnim propisima, te navodi da nije dužan postupiti prema istima bez tiskanica; st. 4 Ako poslodavac ili sam obveznik ne dostavi podatke u roku, Zavod će poduzeti mjere prema odredbama ovoga Zakona, te nije postupio prema navedenim mjerama

- Članak 99. st. 1 Svojstvo osiguranika, mirovinski staž, plaće, osnovice osiguranja, naknade plaće i doprinos utvrđuju se na osnovi isprava izdanih u skladu sa zakonom, te odbija isto bez tiskanica i pravomoćnog Rješenja drugostupanjskog tijela

- Članak 107. st. 1 Osoba za koju obveznik plaćanja doprinosi ne podnese prijavu, odnosno odjavu osiguranja može zahtijevati da Zavod donese rješenje o priznanju, odnosno prestanku svojstva osiguranika, te nije uvažila predani zahtjev i zaprimljen na dan 09.01.2024.; st. 2 Ako osiguranik iz članka 11., 12., 14. i 15. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana nastanka obveze na osiguranje ne podnese prijavu na osiguranje, Zavod će po službenoj dužnosti donijeti rješenje o priznanju svojstva osiguranika, te isto nije pravovremeno donijela

- Članak 108. Ako Zavod na temelju prijave na osiguranje ne prizna svojstvo osiguranika ili to svojstvo prizna po nekom drugom temelju, donosi o tome rješenje, te je donijela Rješenje o priznanju svojstva, no nije ga i priznala te izvršila prijavu

- Članak 119. st. 1 Rješenje o priznanju prava iz mirovinskog osiguranja izvršava se odmah nakon donošenja, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno, te nije izvršila prava donošenjem Rješenja

- Članak 120. st. 3. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja, osim u slučajevima u kojima je to ovim Zakonom određeno, te je odgodila izvršenje rješenja pozivajući se na pravomoćnost Rješenja

Zakon o općem upravnom postupku:

- Pokretanje postupka na zahtjev stranke Članak 41. st. 1 Zahtjev za pokretanje postupka stranka može neposredno podnijeti javnopravnom tijelu u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik, a može takav zahtjev poslati poštom ili dostaviti elektroničkim putem, te ne priznaje moj Zahtjev već postupa po službenoj dužnosti; st. 2 Kad službena osoba utvrdi da ne postoje zakonske pretpostavke za pokretanje postupka, rješenjem će odbaciti zahtjev, te nije donijela Rješenje kojim bi zahtjev odbila, odnosno na isti nije dala nikakva odgovora; st. 3 Ako je stranka u jednom podnesku postavila više različitih zahtjeva, postupit će se po svakom zahtjevu odvojeno. Ako je za postupanje po kojem od tih zahtjeva nadležno drugo javnopravno tijelo, postupit će se po pravilima o postupanju nenadležnog tijela po podnesku, te nije postupila prema svim traženim zahtjevima

- Neposredno rješavanje u postupku pokrenutom po službenoj dužnosti Članak 49. Službena osoba može neposredno riješiti upravnu stvar u postupku koji je pokrenut po službenoj dužnosti: st. 1. ako se pravo stanje stvari može utvrditi na temelju službenih podataka kojima raspolažu javnopravna tijela, a nije potrebno posebno izjašnjenje stranke radi zaštite njezinih prava ili pravnih interesa, te nije zaštitila moja prava i interese

- Neposredno rješavanje u postupku pokrenutom na zahtjev stranke Članak 50. Službena osoba može neposredno riješiti upravnu stvar u postupku koji je pokrenut na

zahtjev stranke: st. 1. kad je stranka u svojem zahtjevu navela sve činjenice ili podnijela potrebne dokaze na temelju kojih se može utvrditi pravo stanje stvari ili ako se to stanje može utvrditi na temelju općepoznatih činjenica ili službenih podataka kojima raspolaže javnopravno tijelo, i st. 2. kad je propisano da se stvar može riješiti na temelju činjenica ili okolnosti koje nisu potpuno dokazane ili se dokazima samo posredno utvrđuju pa su činjenice ili okolnosti učinjene vjerojatnima, a iz svih okolnosti slučaja proizlazi da se zahtjevu stranke može udovoljiti, te nije postupila po istom

Ustavni Zakon:

- Članak 16. st. 1 i ograničila je moje pravo, iako isto ne šteti drugim osobama
- Članak 35. te nije jamčila poštovanje i pružila pravnu zaštitu mog osobnog i obiteljskog života, dostojanstva, ugleda i časti
- Članak 46. te nije uvažila moju poslanu predstavku i zahtjev, ni dala odgovor na istu

- Članak 55. st. 1 te mi je ukinula pravo na rad i slobodu rada, odnosno st.2 omogućila mi prava iz rada koje fizička osoba stječe obavljanjem samostalne registrirane djelatnosti

- Članak 58. uskratila je prava koja se daju nezaposlenima, nemoćnima ili nezbrinutim osobama

Članak 59. ukinula je pravo kojim se svakome jamči pravo na zdravstvenu zaštitu . Članak 70. uskratila mi je pravo na zdrav život kakvo zakon za svih nalaže

Kazneni prekršaji:

Članak 134. povreda prava iz socijalnog osiguranja te mi je uskratila sva prava, te smatram da je povreda učinjena prema svakom pravu pojedinačno, odnosno povredu prava iz mirovinskog sustava, povredu prava i zdravstvenog sustava, povredu prava od osiguranja od nezaposlenosti

Članak 246 i 247 te je htjela ostvariti koristi u svom poslovanju, a na štetu druge odnosno moje gospodarske djelatnosti

Članak 291. iskoristila je službene ovlasti za ostvarivanje osobne koristi na moju štetu

Nadoknada štete

- Tražim provjeru o stvarnom zaprimanju podatka o nastanku obveze od strane Središnjeg registra koji je u samom Rješenju i naveo dostavu HZMO s danom 02.11.2023.

- Tražim otpis potraživanja doprinosa za vrijeme uskrate prava odnosno za mjesec 11/2023, 12/2023, 01/2024, te 02/24 a do datuma stvarne prijave

- Tražim odštetu za teške ugroze zdravlja, prava, i socijalnih prava, te temeljnih sloboda, a u trajanju od ukupno više od 120 dana, odnosno tijekom 4 mjeseca u iznosu od 10 000,00 eura mjesečno, odnosno ukupno 40 000,00 eura u jednokratnom iznosu, te s pripadajućim zakonskim kamatama do dana isplate

- Provjeru prema čijem nalogu je Porezna uprava tijekom ovih nesuglasica izdala protuzakonito obrazac kojim me zadužuje u ime HZMO, a bez zakonskih osnova.“

4. Tuženik u odgovoru na tužbu ostaje kod navoda osporavanog rješenja i predlaže da Sud odbije tužbeni zahtjev. Tuženik dodaje, u bitnome, sljedeće:

„Uvidom u spis predmeta utvrđeno je da je dana 3. siječnja 2024. kod prvostupanjskog tijela zaprimljeno rješenje Upravnog odjela za turizam, poduzetništvo i ruralni razvoj Primorsko-goranske županije od 2. studenog 2023. (prema prijemnoj štambilji prvostupanjskog tijela otisnutoj na navedenom rješenju) kojim je tužiteljica

upisana u obrtni registar 2. studenog 2023. s danom početka obavljanja obrta 3. studenog 2023. kao vlasnica obrta RI ReStart, Rijeka, čime je s danom 3. studeni 2023. postala obvezna na osiguranje temeljem odredbe članka 10. točke 1. ZOMO-a.

Dalje je uvidom u spis predmeta utvrđeno da tužiteljica nije podnijela prijavu na mirovinsko osiguranje, a što je kao obveznik podnošenja prijave na osiguranje po osnovi obrta, sukladno odredbi članka 7. stavak 1. točka 1. Pravilnika o vođenju matične evidencije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (Narodne novine, broj 159/2013, 22/2015, 57/2015, 125/2015, 19/2017, 22/2019, 145/2020 i 151/2022, dalje: Pravilnik), koji je bio u primjeni od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2023., a u vezi s člankom 6. točkom 1. Pravilnika i Tablice 1., redni brojem 2., koja je sukladno članku 25. točki 1. Pravilnika sastavni dio Pravilnika, bila dužna, te je prvostupanjsko tijelo, slijedom navedenog, pravilno i na zakonu osnovano po službenoj dužnosti sukladno odredbi članka 119. stavka 2. ZOMO-a donijelo rješenje od 12. siječnja 2024.

Iste odredbe sadržane su i u Pravilniku o vođenju matične evidencije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (Narodne novine, broj 153/2023, dalje: Pravilnik/2024) koji je u primjeni od 1. siječnja 2024.

Dostava prvostupanjskog rješenja od 12. siječnja 2024. je, prema spisu predmeta priloženoj povratnici, tužiteljici izvršena dana 23. siječnja 2024. sukladno pravilima o osobnoj dostavi, temeljem članka 85. stavkom 5. Zakona o općem upravnom postupku (...).

(...)

Uvidom u matičnu evidenciju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje utvrđeno je da je za žaliteljicu evidentiran početak osiguranja s danom 3. studeni 2023. po osnovi obrta. Sukladno odredbi članka 133. stavka 2. ZOMO-a, a u vezi s odredbom članka 136. stavka 1. i stavka 3. te članka 137. stavka 1. ZOMO-a, žalba koja je izjavljena na rješenje kojim je priznato svojstvo osiguranika odgađa izvršenje tog rješenja, a prema odredbi članka 133. stavka 2. ZUP-a prvostupanjsko rješenje na koje je izjavljena žalba postaje izvršno dostavom stranci rješenja kojim se žalba odbija, a, kao što je prethodno navedeno, prema spisu predmeta priloženoj povratnici tužiteljica je drugostupanjsko rješenje tuženika od 5. veljače 2024. osobno zaprimila 8. veljače 2024.

Slijedom navedenog i sukladno odredbi članka 8. stavak 1. točke 2. Pravilnik/2024., Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje je, po izvršnosti prvostupanjskog rješenja od 12. siječnja 2024., za tužiteljicu u matičnoj evidenciji uspostavio prijavu o početku osiguranja s danom 3. studeni 2023. po osnovi obrta.

Ovakvim postupanjem Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje nisu povrijeđene navedene odredbe kojim je propisano postupanje Zavoda kada rješenje o priznanju svojstva osiguranika donosi po službenoj dužnosti jer osiguranik, kao obveznik podnošenja prijave na osiguranje (ovdje tužiteljica) nije u roku od 30 dana od dana nastanka obveze na osiguranje Zavodu podnio prijavu na osiguranje i kojima je propisano postupanje Zavoda po izjavljenoj žalbi, te nisu povrijeđene niti navedene odredbe koje se odnose na izvršenje prvostupanjskog rješenja od 12. siječnja 2024., unošenje u matičnu evidenciju Zavoda prijave o početku osiguranja tužiteljice s 3. studenom 2023.

Tužiteljica pogrešno zaključuje da je Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje za nju morao u matičnu evidenciju unijeti prijavu na osiguranje u roku od 3 dana navodeći da je to propisano Zakonom, budući je sukladno odredbi članka 112. stavak 1. i 2. ZOMO-a rok od 3 dana propisan ako je nastupila neka od okolnosti iz stavka 1. tog članka - kada je obveznik podnio prijavu, a u ovom predmetu je utvrđeno da

tužiteljica kao obveznik podnošenja prijave na osiguranje nije podnijela prijavu po osnovi obrta.

U vezi prepiske koju je tužiteljica dana 9. siječnja 2024. započela vodila s Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje, Područnom služba u Rijeci, putem elektroničke pošte jer je uočila da prijava na mirovinsko osiguranje temeljem obavljanja obrtničke djelatnosti nije evidentirana, iako je obrt RI ReStart, čiji je vlasnik, registriran putem sustava START te da je shodno tome smatrala da je provedena i odgovarajuća prijava na mirovinsko osiguranje, navodi se da je Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje Područna služba u Rijeci u svojim odgovorima obavijestila tužiteljicu o načinima uspostave prijave na mirovinsko osiguranje (prijave o početku poslovanja i prijave o početku osiguranja) putem papirnatih tiskanica ili web stranice lanamirovinsko.hr, da se prijave na mirovinsko osiguranje ne mogu uspostaviti putem sustava Start te da ukoliko na jedan od predviđenih načina ne uspostavi odgovarajuću prijavu na mirovinsko osiguranje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Područna služba u Rijeci će pokrenuti postupak po službenoj dužnosti prema članku 10. točki 1. i članku 119. stavku 2. ZOMO-a radi priznanja svojstvo osiguranika temeljem obavljanja obrta s 3. studenim 2023.

Posebno se ističe da je na web stranici FINE objašnjen način prijave u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i odgovori na pitanja vezana uz registraciju u spomenuti START sustav.

Naime, kako se navodi na stranicama FINE, nakon poslanog zahtjeva u Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje putem sustava START, obveznik uspostave prijava je u sustavu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje registriran za uspostavljanje potrebnih prijava svog obrta ili trgovačkog društva. Ako prijave podnosi samostalno, potreban je poslovni certifikat, a ako prijave u ime obveznika podnosi drugi poslovni subjekt (knjigovodstveni servis i sl.), tada poslovni certifikat nije potreban i registraciju vrši opunomoćeni poslovni subjekt.

Ako obrt ima prijavljen početak obavljanja djelatnosti, u obvezi je podnošenje prijave o početku poslovanja (eM-11P) i prijave o početku osiguranja (eM-1P). S obzirom na navedeno, razvidno je da sustav START omogućuje obveznicima uspostavu prijave, a ne kako tužiteljica pogrešno tumači, da je prijavom u sustav START Zavod dužan uspostaviti prijavu.

Osim toga, u vezi navedene prepiske koju je tužiteljica dana 9. siječnja 2024. započela voditi s Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje, Područnom služba u Rijeci navodi se da je prema prethodno navedenom prvostupanjsko tijelo rješenje od 12. siječnja 2024. donijelo po službenoj dužnosti, međutim ovdje je potrebno napomenuti da je prvostupanjsko tijelo rješenje od 12. siječnja 2024. i donijelo po navodima iz navedene prepiske koju je tužiteljica s prvostupanjskim tijelom započela dana 9. siječnja 2024. ističe se da ni tada prvostupanjsko tijelo ne bi povrijedilo odredbu članka 101. stavak 1. ZUP, a budući bi i tada prvostupanjsko rješenje od 12. siječnja 2024. bilo doneseno prije isteka roka propisanog tom odredbom (u roku od 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva).“

5. Sud je izveo dokaze čitanjem dokumentacije koja se nalazi u spisu predmeta upravnog postupka u kojem je doneseno osporavano rješenje i u spisu ovoga upravnog spora. Raspravnim rješenjem odbijeni su daljnji dokazni prijedlozi tužiteljice, zbog razloga iznesenih u tom rješenju, kao i razloga koji proizlaze iz nastavka ovog obrazloženja.

6. Na temelju razmatranja svih činjeničnih i pravnih pitanja, Sud je, nakon provedene rasprave, utvrdio da tužbeni zahtjev nije osnovan.

7. Prema članku 10. točki 1. ZOMO-a, obvezno su osigurani obrtnici upisani u odgovarajući registar.

8. U članku 119. stavku 2. ZOMO-a propisano je da će, ako osiguranik iz članka - između ostalog članka 10. - toga Zakona u roku od 30 dana od dana nastanka obveze na osiguranje ne podnese prijavu na osiguranje, Zavod po službenoj dužnosti donijeti rješenje o priznanju svojstva osiguranika.

9. Nadalje, obveznici doprinosa – pravne i fizičke osobe, uspostavljaju prijave za vođenje matične evidencije (čl. 7. st. 1. t. 1. Pravilnika o vođenju matične evidencije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, „Narodne novine“, broj 159/13, 22/15, 57/15, 125/15, 19/17, 22/19, 145/20 i 151/22, u nastavku teksta: Pravilnik, koji ima svojstvo općeg akta donesenog na temelju čl. 104. st. 2. i čl. 108. st. 1. ZOMO-a). U smislu članka 7. točke 1. Zakona o doprinosima („Narodne novine“, broj 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18 i 33/23), djelatnost obrta samostalna je djelatnost obrta i s obrtom izjednačene djelatnosti upisana u obrtni registar, sukladno propisima o obrtu, a koja je djelatnost osnovno zanimanje fizičke osobe po kojoj je osnovi obvezno osigurana.

10. Prema članku 25. točki 1. Pravilnika, sastavni dio Pravilnika čini Tablica 1., pod nazivom Osnove osiguranja - dokumentacija za priznanje/prestanak svojstva osiguranika i obveznici podnošenja prijavno-odjavnih podataka. Pod rednim brojem 2. navedene Tablice, vezano uz članak 10. ZOMO-a, propisano je da je u odnosu na obrtnike u pogledu prijave o početku osiguranja i prijave o prestanku osiguranja obveznik podnošenja prijavno-odjavnih podataka obrtnik.

11. Sud razumije da tužiteljica svoju pravnu, poslovnu i drugu situaciju sagledava u cjelini. Međutim, predmet ovog upravnog spora isključivo je ocjena zakonitosti osporavanih rješenja javnopravnih tijela od 12. siječnja 2024. i 5. veljače 2024., donesenih u upravnoj stvari priznavanja svojstva osiguranika. Predmet ovoga spora nije cjelina odnosa između tužiteljice i tuženika, niti su to postupanja drugih tijela (Porezne uprave i dr.). U slučaju uspjeha u pojedinom sporu, tužitelj / tužiteljica može to isticati u povezanim predmetima pred drugim tijelima i/ili u parničnom postupku tražiti naknadu štete zbog prouzročene nezakonitim ili nepravilnim radom javnopravnih tijela. K tomu, pojam „prekršaja“ u pravnom poretku ima zasebno, precizno značenje i neosnovano ga je koristiti kao opis za druge vrste nepravilnosti na koje stranka upire. Što se tiče kaznenih djela, njih se prijavljuje policiji i/ili državnom odvjetništvu, o njima ne može biti odlučivano u upravnome sporu.

12. Među strankama ovoga upravnog spora nesporno je da je tužiteljica 3. studenoga 2023. upisana u obrtni registar, te da po osnovi tog svojstva u propisanom roku nadležnom tijelu mirovinskog osiguranja nije podnijela prijavu o početku osiguranja.

13. Na obrtnicima je obveza poznavanja vlastitih obveza i njihova ispunjavanja. Nije riječ ni o nerazložnome, ni o nerazmjernom očekivanju u odnosu na pažnju očekivanu od osoba koje se bave obrtničkom djelatnošću.

14. Usto, Sud je suglasan s argumentacijom tuženika iznesenom u odgovoru na tužbu kojom su otklonjeni pojedini prigovori tužiteljice. Ta je argumentacija tužiteljici poznata. Imajući u vidu dosad izneseno, ostali prigovori tužiteljice ne mogu dovesti do drukčijeg ishoda ovoga spora.

15. Sukladno prethodnom, Sud utvrđuje da je prvostupanjsko tijelo, pravilnom primjenom prethodno citiranih kogentnih, jasnih i nedvosmislenih odredbi ZOMO-a - smisao i svrha kojih je, među inim, saniranje propuštanja obveznika podnošenja prijavno-odjavnih podataka da postupe po svojim zakonskim obvezama - pravilno po službenoj dužnosti tužiteljici priznalo svojstvo osiguranika. Tu je odluku prvostupanjskog tijela tuženik osnovano potvrdio. U tom pogledu tužiteljica nije dovedena u nepovoljniji položaj u odnosu na druge stranke u usporedivoj situaciji.

16. Pri pravilnom rješavanju ove upravne stvari, tuženik nije povrijedio ustavna prava tužiteljice na koja se ona pozvala u tužbi.

17. Uzevši u obzir navedeno, osporavana odluka tuženika ocjenjuje se zakonitom. Trebalo je stoga, na temelju članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj 20/10, 143/12, 152/14, 94/16, 29/17 i 110/21), vezano uz članak 79. toga Zakona, tužbeni zahtjev odbiti kao neosnovan.

18. Pri odbijanju tužbenog zahtjeva u odnosu na glavno traženje, trebalo je odbiti i uzgredni zahtjev tužiteljice za nadoknadu štete (članak 59. stavak 1. ZUS-a).

19. Iako je donesena presuda kojom je tužbeni zahtjev odbijen, tužiteljica nije pozvana na plaćanje pristojbe za tužbu i presudu, jer je oslobođena plaćanja pristojbe na temelju odredbe članka 11. stavka 1. točke 16., u vezi sa člankom 22. stavkom 1. Zakona o sudskim pristojbama („Narodne novine“, broj 118/18 i 51/23).

U Rijeci 2. srpnja 2024.

S u d a c

dr. sc. Alen Rajko

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske. Žalba se podnosi putem ovog Suda u tri primjerka, u roku od 15 dana od dana primitka prijepisa ove presude.

DNA:

- Vlado Vladika, odvjetnik u Rijeci, Verdieva 9
- Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Središnja služba, Zagreb, A. Mihanovića 3

Broj zapisa: **9-30869-c147b**

Kontrolni broj: **0fa61-1da81-fc090**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=Alen Rajko, O=UPRAVNI SUD U RIJECI, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Upravni sud u Rijeci** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.